

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
УПРАВЛІННЯ ОСВІТИ І НАУКИ ЧЕРКАСЬКОЇ ОДА
ДЕПАРТАМЕНТ ФІНАНСОВОЇ ПОЛІТИКИ ЧЕРКАСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ
ДЕПАРТАМЕНТ РЕГІОНАЛЬНОГО РОЗВИТКУ ЧЕРКАСЬКОЇ ОДА
ГОЛОВНЕ УПРАВЛІННЯ ДЕРЖАВНОЇ ПОДАТКОВОЇ СЛУЖБИ В ЧЕРКАСЬКІЙ ОБЛАСТІ
УПРАВЛІННЯ ПІВНІЧНОГО ОФІСУ ДЕРЖАВНОЇ АУДИТОРСЬКОЇ СЛУЖБИ
В ЧЕРКАСЬКІЙ ОБЛАСТІ
ДЕПАРТАМЕНТ ОСВІТИ ТА ГУМАНІТАРНОЇ ПОЛІТИКИ ЧЕРКАСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ
ЧЕРКАСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІНФОРМАЦІЙНИЙ ЦЕНТР ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ В ЧЕРКАСЬКІЙ ОБЛАСТІ
ЧЕРКАСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО ТЕХНОЛОГІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
КЛАСИЧНИЙ ПРИВАТНИЙ УНІВЕРСИТЕТ, М. ЗАПОРІЖЖЯ
ХЕРСОНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ, М. ХЕРСОН
МАРІУПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ, НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ
УПРАВЛІННЯ, М. КИЇВ
СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ, М. СУМИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ, М. ХАРКІВ
БАЛТІЙСЬКА МІЖНАРОДНА АКАДЕМІЯ, М. РИГА, ЛАТВІЯ
ЧЕНСТОХОВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ, М. ЧЕНСТОХОВА, ПОЛЬЩА
УНІВЕРСИТЕТ КИРИЛА І МЕФОДІЯ В М. СКОПЬЕ, ПІВНІЧНА МАКЕДОНИЈА
КАРЛОВ УНІВЕРСИТЕТ, М. ПРАГА, ЧЕХІЈА

«СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ ФІНАНСОВИХ СИСТЕМ»

Матеріали I міжнародної науково-практичної конференції

24 - 25 травня 2022 року

Черкаси, ЧДТУ, 2022

УДК 336 (477) (063)

А 43

Сучасні проблеми розвитку фінансових систем [Електронний ресурс]: матеріали І міжнародної науково-практичної конференції: Черкаський державний технологічний університет, 24 - 25 травня 2022 року. Черкаси, 2022. 100 с.

Основною метою конференції є обговорення актуальних проблем розвитку фінансових систем України та світу й пошук конструктивних шляхів їх розв'язання.

Подані матеріали містять методологічні та методичні підходи, що можуть заслуговувати на увагу широкого кола фахівців.

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ

Голова організаційного комітету: *Григор О.О.* – д.політ.н., професор, ректор Черкаського державного технологічного університету, м.Черкаси.

Заступник голови: *Демиденко В.В.* – к.е.н., доцент, декан факультету економіки та управління Черкаського державного технологічного університету, м.Черкаси.

Члени оргкомітету:

Гончаренко І.Г. – д.н.держ упр., професор, завідувач кафедри фінансів Черкаського державного технологічного університету, м.Черкаси.

Березіна О.Ю. – к.е.н., професор, професор кафедри фінансів Черкаського державного технологічного університету, м.Черкаси.

Петкова Л.О. – д.е.н., професор, завідувач кафедри міжнародної економіки та бізнесу Черкаського державного технологічного університету, м.Черкаси.

Манн Р.В. – д.е.н., професор, завідувач кафедри економіки та управління Черкаського державного технологічного університету, м.Черкаси.

Покатаєва О.В. – д.е.н., професор, проректор Класичного приватного університету, м. Запоріжжя.

Булатова О. В. – д.е.н., професор, перший проректор Маріупольського державного університету, м. Київ .

Токарева В. І. – д.держ.упр., професор, директор Навчально-наукового інституту управління Маріупольського державного університету, м. Київ.

Сідельникова Л.П. – д.е.н., професор, завідувач кафедри фінансів, обліку та оподаткування Херсонського національного технічного університету, м. Херсон.

Лебідь О.В. – к.е.н., доцент, доцент кафедри міжнародного бізнесу та економічного аналізу Харківського національного економічного університету імені Семена Кузнеця, м.Харків.

Бережна Л.В. – к.е.н., доцент, доцент кафедри фінансів Черкаського державного технологічного університету, м.Черкаси.

Dorota Jelonek, – PhD, Czestochowa University of Technology, Department of Management (Czestochowa, Poland).

Wadim Strielkowski – Ph.D., associate professor at Charles University, Prague, Institute of Economic Studies, Faculty of Social Sciences Charles University in Prague, Prague (Czech Republic), University of Cambridge, Cambridge Judge Business School.

Голова секретаріату: *Шевченко Анна Михайлівна* – к.е.н., доцент, доцент кафедри фінансів Черкаського державного технологічного університету, м.Черкаси.

Організаційний комітет вважає за доцільне повідомити, що не всі положення і висновки окремих авторів є безперечними. Разом з тим, вважаємо можливим їх публікацію з метою обговорення.

ЗМІСТ

СЕКЦІЯ 1. Трансформація фінансового сектору внаслідок збройної агресії росії проти України та під впливом світової пандемії

COVID-19

Chuban' V.S., Krichker O.Yu. Certain taxes and fees levying in martial law period	3
Tulai O., Alekseyenko L. Forced migration and adaptive measures in the context of geolocal military confrontations	5
Бережна Д.А. Валютне регулювання як складова фінансової оборони України у воєнний період	7
Бережна Л.В. Оцінка міжнародних резервів України у період воєнного стану	11
Бузько А.С. Вплив пандемії на зайнятість населення Черкаської області	15
Дудченко Н.В. Урядова програма державної підтримки бізнесу у воєнний час	18
Кривенко Ю.Ю. Концептуальні засади фінансового законодавства України у воєнний період	20
Куц К.Г. Особливості розвитку банківського кредитування в умовах війни	24

СЕКЦІЯ 2. Питання розвитку фінансової системи

Гриліцька А.В. Фінанси держави – головна ланка фінансової системи	28
Пилипенко І.С. Особливості національної цифрової валюти України	30
Фролов С.М. Проблеми та перспективи розвитку фондового ринку України	32

СЕКЦІЯ 3. Проблеми податкової, бюджетної, інвестиційної, страхової політики в Україні та напрями її вдосконалення

Бразілій Н.М., Доценко Т.П. Особливості формування та обліку резерву сумнівних боргів	36
Бразілій Н.М., Дьомінов І.І. Особливості оподаткування заробітної плати в сучасних умовах господарювання	39
Кулина Г. М. Державні цільові програми та проблематика їх виконання в Україні	43
Слободніченко Н. Р. Значення податків та податкової культури для держави та населення	47
Філіпенко А.С. Роль та місце бюджету участі в діяльність об'єднаних територіальних громад	49

СЕКЦІЯ 5. Макро- та мікропруденційне регулювання банківського сектору

Пересунько С.А. Особливості використання криптовалют	54
Пріхно І.М., Хандюк М.В. Сучасні реалії функціонування банківської системи України	55

СЕКЦІЯ 6. Застосування економіко-математичного моделювання та сучасних інформаційних технологій для вирішення актуальних фінансових завдань

Мельник І.С. Державна цифрова валюта в Україні: виклики та реалії сьогодення	59
Пасенко В.М., Сахно Т.А. Інноваційно-технологічні аспекти формування конкурентних переваг України та регіонів	63
Чиж В.І., Гавриленко В.О. Використання технологій цифрової економіки у фінансовій діяльності	66

СЕКЦІЯ 7. Причини кризових процесів фінансової системи України та можливості їх нівелювання

Березіна О.Ю. Фінансові та інституційні втрати від корупційних дій	69
Гончаренко І.Г. Антикорупційний вектор забезпечення сталого розвитку України	71

СЕКЦІЯ 8. Міжнародна практика розвитку фінансових систем

Огреба Є.Р. Перспективи долара як міжнародної резервної валюти	74
Паламарчук Н.О. Логістика фінансових потоків як важлива складова сучасного міжнародного бізнесу	77

СЕКЦІЯ 9. Питання менеджменту і маркетингу фінансового сектору

Leshchenko M. Modern clustering methods for analysis of the global investment environment' factors	80
Борзенкова А. М. До питання взаємозв'язку менеджменту та маркетингу	82
Гордополова Н.В., Кривошишина О.О., Ткаченко А.Є. Впровадження маркетингу у вітчизняну фінансову сферу	85
Колядіна К.О. Страховий маркетинг як запорука конкурентоспроможності страхової компанії	86
Ломако Є.П. Поняття фінансового стану організацій та його оцінка для інтересів різних груп користувачів інформації	89
Полонська О.А. Роль і значення інтелектуального капіталу в інформаційному суспільстві	94

*I міжнародна науково-практична конференція
«Сучасні проблеми розвитку фінансових систем»*

Наукове електронне видання

СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ ФІНАНСОВИХ СИСТЕМ

**МАТЕРІАЛИ І МІЖНАРОДНОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ**

24 - 25 травня 2022 року

В авторській редакції

Гарн. Times New Roman. Обл.-вид. арк. 5,1.

Черкаський державний технологічний університет
Свідоцтво про державну реєстрацію ДК № 896 від 16.04.2002 р.
бульвар Шевченка, 460, м. Черкаси, 18006.

Кафедра фінансів ЧДТУ finance@chdtu.edu.ua

СЕКЦІЯ 9. Питання менеджменту і маркетингу фінансового сектору

УДК 330.4

Maryna Leshchenko – PhD

Cherkasy State Technological University

MODERN CLUSTERING METHODS FOR ANALYSIS OF THE GLOBAL INVESTMENT ENVIRONMENT' FACTORS

New trends of the modern world's development, one way or another, affect changes in the global economy and international business. The investment attractiveness issues of national economies deserve special attention, which can be defined as a generalizing characteristic of the socio-economic development level, political stability, environmental security, and other factors. High indicators of investment attractiveness are the main increasing factor of the competitiveness for most countries in the global economic space and ensure high and sustainable rates of socio-economic growth. The issues of studying the factors influencing the foreign direct investment attraction in recipient countries remain relevant in modern researches. Main indicators of the investment environment play an important role - as a combination of economic, legal, social, socio-cultural, financial, natural resource, and other factors that determine the degree of investment attractiveness for each national economy.

We propose to consider a taxonomically-reductive approach to analyze the economic performance of FDI and the factors that shape the investment environment in national economies. We propose to increase the macroeconomic indicators analysis efficiency by creating clusters based on the taxonomically-reductive approach. It is necessary to solve the following tasks: to form the vector of factors reflecting economic indicators; to create a data dimensionality reduction method; to develop a data clustering method; to conduct a numerical study of the proposed taxonomically-reductive approach.

Existing clustering methods have one or more of the following disadvantages [1]:

- clusters cannot have different shapes and sizes;
- they have high computational complexity;
- they require setting the number of clusters;
- it is high sensitivity to noise and outliers;
- they require the definition of parameter values.

In this regard, it is relevant to create a clustering method that will eliminate these disadvantages.

The foreign capital attracting to national economies is largely determined by indicators and factors of investment attractiveness, which form a complex character of a socio-economic object in many ways, reflecting the degree of investing for profit expediency. We have formed the array of the investment attractiveness macroeconomic

indicators of the national economies and determined it through the attracting foreign direct investment indicators (incoming foreign direct investment, net flows, per year, USD). This array includes such indicators: the gross domestic product volume (GDP) per capita (per year, US dollars), inflation indicators (according to the consumer price index, which reflects the annual percentage change in the cost for the average consumer of purchasing a basket of goods and services, per year, %), exports of goods and services indicators (total volume, per year, USD), labor force indicators (labor force is people aged 15 years and older who provide labor for the goods and services production, per year, number of people), income tax indicators (income tax is the amount of income taxes paid by an enterprise, % of the enterprises' commercial profit in a country, per year). All indicators were formed for the 2010-2019 period.

Numerical research of the proposed approach was carried out using the scikit-learn module. The Pandas module was used to fill in missing values through linear interpolation, as well as for table data I/O. The Worldbank database of economic indicators that affect investment was used in the research [2]. The economic indicators of 145 countries over 10 years have been used. The size of the original sample I was 1450. The number of features J was 5. The parameter η , which determines the learning rate, was 100. The maximum number of iterations N was 300. The number of nearest neighbors m was 0.3I.

The proposed taxonomically-reductive approach allows improving the quality of clustering due to:

- the clusters possibility having different shapes and sizes;
- computational complexity reduction;
- adaptive adjustment of the clusters' number;
- reducing sensitivity to noise and outliers;
- parameter values automatic determination.

The proposed method makes it possible to expand the clustering methods scope based on a centroid clustering combination with an adaptive clusters number and nonlinear dimensionality reduction. This is confirmed by its adaptation for an economic task and contributes to an efficiency increase of intelligent computer systems for general and special purposes.

References:

1. G. Gan, C. Ma, J. Wu. Data Clustering: Theory, Algorithms, and Applications. G– Philadelphia, PA: SIAM. VA: ASA. Alexandria (2007).
2. World Bank Open Data: веб сайт. URL: <https://databank.worldbank.org/home.aspx>